

1

De stuurcabine van de legertruck lijkt op de hersenpan van een dinosaurus. Ik kijk door het linkeroog, waar een barst in zit, naar buiten. Achter de gedeukte neus strekt zich een warboel van autowrakken en brandnetels voor me uit. Het raampje van de cabine laat zich maar half opendraaien, net genoeg om de gemengde geur van metaal en onkruid binnen te laten. Ik duw het grote gaspedaal een paar keer in en draai aan de contactsleutel. De enige reactie is een droog gereutel. De radio hoef ik niet te proberen, die heeft nooit gewerkt. Niets beweegt, het is vandaag doodstil op de sloperij. Dit moet de eerste keer zijn dat ik hier helemaal alleen ben.

Als ik de binnenspiegel ver genoeg kantel, zie ik mijn eigen ogen en een stukje van mijn haar. Groen (ogen) en honingkleur (haar). Beter, nu is het alsof er iemand naast me zit. Iets maakt me zenuwachtig, maar wat? Misschien komt er onweer?

Officieel heet deze plek 'Autosloperij Fransen', maar iedereen in de stad zegt 'het autokerkhof'. Wie een nieuwe wagen wil kopen, probeert hier eerst zijn oude kwijt te raken. Tot hij een paar weken geleden ineens verdween, keurde schrootbaas Fransen alle auto's persoonlijk. Hij trok daarbij standaard een gezicht alsof de auto een drol was. Hij wees alle krassen en deuken aan. Sommige eigenaars deden dan alsof ze die ook pas voor het eerst zagen. Uiteindelijk waren ze vaak al blij als meneer Fransen hun auto bijna gratis wilde overnemen. Maar gecrashte wrakken zijn er ook, afgevoerd na een ongeval, met bloedvlekken op de bekleding.

Zou Fransen dood zijn? Een jaar of zes geleden, toen hij mijn vader in dienst nam, was hij al oud. Ik was toen zeven en mijn broer Alec negen. Eerst vertrouwde Fransen pap niet, want de vorige werkracht had hem bestolen, beweerde hij. Maar mijn vader werkte hard en in de vakantie mochten we met hem mee.

Het autokerkhof was cool, op lange zomerdagen speelden we hier zelfverzonnen spannende verhalen na. Over buitenaardse wezens die de stad vernielden bijvoorbeeld. Wij moesten dan tussen het schroot op zoek naar andere overlevenden om samen de vijand te verslaan. Schuilplaatsen genoeg hier. Soms, wanneer een motor nog wilde starten, lieten we die zo hevig gieren en janken dat het stuur en de binnenspiegel ervan trilden. Het lawaai en de stank van de rook waren echt niet te harden. Pap hoorde vanuit de werkplaats wel wat we deden, maar hij greep alleen in als we in een auto zaten die nog wielen had. Bijna nooit dus.

Ik moet proberen om niet de hele tijd aan die geweldige avonturen te denken, want ze zijn voorbij. Het is niet meer hetzelfde. Alec is nu bijna zestien en hij zoekt zijn lol ergens anders. Kinderachtig, dat woord gebruikte hij toen ik hem laatst meevroeg.

Waarom hangt Alec liever thuis op de bank, zo lui als een zak aardappels? 'Spelen is kinderachtig. Ga maar alleen, kun je daar rustig aan je tekeningetjes werken,' zei hij.

'Liever dat dan lullen met die stomme smartphonevrienden van jou,' was mijn reactie, waarop Alec weer snauwde: 'Ik héb tenminste vrienden.'

Waar is de oude Alec gebleven? Tot een paar weken geleden zou mijn broer me nooit in de steek hebben gelaten.

Ik klim uit de cabine en land met een sprongetje in het lange gras. Dan klauter ik op de metalen ladder aan de achterkant van de truck en beland via een oude kastanjeboom op een gammele constructie van planken en touwen, die van boom tot boom leidt. Zo kom je bij een muur van op elkaar gestapelde autowrakken. Ik schuifel er voorzichtig overheen. Vanaf de laatste kofferbak spring ik schuin naar beneden, precies in een stapel autobanden.

Ik ben er. Ons geheime kamp. Of vanaf nu: mijn geheime kamp. Een afgedankte trailer is het, een woonwagen van een of ander circus.

Nu ik geen rekening meer hoeft te houden met Alec is er eindelijk

plek zat voor mijn eigen spullen. Alles van mijn broer stapel ik in een kast. Daarna stal ik op een plank mijn verzameling fossielen uit, samen met de arena voor kevergevechten. Ten slotte haal ik mijn grootste schat onder de slaapbank vandaan: mijn tekenspullen – een grote kartonnen map, dichtgebonden met een touwtje, plus een doos met potloden en gummetjes. Die leg ik op de tafel bij het raam, waar het licht precies goed is om te tekenen.

Maar niet vandaag. Ik ben niet in de stemming. In mijn eentje is er gewoon niets aan, dat zal het wel zijn.

Ik sluit de deur en klim terug op de wankele stapel auto's.

Pap is er vandaag niet. Te weinig werk. Dat gebeurt de laatste tijd steeds vaker. Sinds Fransen weg is, runt pap de sloperij met gemak in zijn eentje. Zijn salaris pakt hij gewoon uit de brandkast, maar die is bijna leeg.

Onderweg naar de omheining, waar ik altijd onderdoor glip, denk ik ineens aan iets. Is dit eigenlijk geen mooie kans om naar het kantoortje te gaan en die gave kalendermeisjes aan de muur eindelijk eens ongestoord te bekijken?

Zodra ik met mijn schouder de grote deur van de werkplaats openschuif, komt de geur van brandstof me tegemoet. Niets ruikt zo geweldig als zuivere superbenzine. Met mijn ogen dicht snuif ik de lucht op. Zalig. Snel nu, de trap op naar het kantoortje. Twee kantoortjes zijn het eigenlijk, links en rechts van een smalle gang. In het ene staat de brandkast, het andere is een rommelhok. 'Het archief' noemt meneer Fransen het.

Daar hangen ze. Vanaf de muur kijkt een halfnaakte dame me aan met een gezicht alsof ze voor de grap haar T-shirt heeft uitgetrokken. Tadaááá! Ze hangt er waarschijnlijk al meer dan twintig jaar, want de foto is aan de randen opgekruld en bovenaan staat 'januari 1994'. Haar ken ik ondertussen wel, maar hoe zit het met haar vriendinnen van februari tot en met december?

Daar zal ik zo meteen achter komen. De kalender moet eerst los van het haakje. Voorzichtig...

Miss januari is bedekt met een laag stof. Mijn vingers trillen een beetje. Ik wil doorbladeren naar de volgende maand, maar zover komt het niet. Met een harde klap knalt de deur achter me dicht. Van pure schrik laat ik de dames op de grond vallen.

‘Wat doe je daar?’

Ik draai me om in de richting van de strenge, onbekende stem. Twee vragende ogen kijken me van over de rand van een deftige bril aan.

‘Wie ben je?’

De man lijkt op onze schooldirecteur.

‘Ik, ehm, Rico, de zoon van...’

‘Van Fransen?’

Voor ik nee kan zeggen, neemt de onbekende met zijn ene hand zijn bril af en steekt hij de andere naar me uit. ‘Westerman. Charles Westerman. Ik ben de curator.’

De wat?

Geen zin om uitleg te vragen, ik wil maar één ding: zo snel mogelijk verdwijnen. Ik schaam me dood. Die kerel vindt me vast een creep door dat gedoe met de kalender.

‘O,’ zeg ik zacht. ‘Ja. Maar ik moet nu echt...’

‘Weg?’ Westerman opent de deur en zet een stap opzij.

Ik glij langs hem heen, zo dicht mogelijk tegen de muur om hem vooral niet aan te raken. Het lukt, maar hij roept me terug. Hij vist iets uit zijn zak, een kaartje.

‘Hier,’ zegt hij. ‘Geef dit aan je vader. Zeg dat ik hem dringend wil spreken. Niet vergeten!’

2

Alles is voorbij voor het autokerkhof. *Game over*. Die vreselijke waarheid ontdek ik wanneer ik thuis het woord ‘curator’ opzoek. *De curator behandelt het faillissement van een bedrijf* staat er.

Dan is de autosloperij dus bankroet.

Mijn vader heeft vaak genoeg voorspeld dat het fout zou gaan. Dat komt door die eigenwijze Fransen. Hij heeft altijd koppig geweigerd om online te gaan met zijn bedrijf. Dat hij daardoor veel meer klanten zou bereiken en dus extra kon verdienen, geloofde hij gewoon niet. Zelfs een computer wilde hij nooit, hij heeft het al die jaren zonder gedaan.

Aan milieuregeltjes had hij trouwens ook de pest. ‘Groene boskabouters’ noemde hij de inspecteurs die het schrootbedrijf vorig jaar een rapport met alleen maar onvoldoendes gaven. De belangrijkste overtredingen waren bodemvervuiling, lawaaihinder en gevaarlijk afval. Een ramp. Of nou ja: volgens de boskabouters dan, niet voor meneer Fransen.

Ik klap mijn laptop dicht, opeens razend op die ouwe. Door die stijfkops schuld ligt de zaak dus in puin. Dat Alec en ik daar nu nooit meer samen zullen spelen is niet eens het ergste, daar had ik sowieso niet meer op gehoopt. Daar kan ik nog wel mee leven. Nee, nu staat pap op straat, en dat is veel erger. Werkloos.

Op de keukentafel ligt een geopende brief met bovenaan de naam Charles Westerman erop, in dezelfde letters als op het visitekaartje. *Ontslag Wim Schippers* staat er, dan een hoop tekst en ten slotte een stempel en de gekrabbelde handtekening van de curator. Ik lees het woord nog eens, *ontslag* – het klinkt alsof pap een klap krijgt.

De deur zwaait open.

Alec.

Hij ziet mijn gezicht en trekt zijn EarPods uit zijn oren.

‘Wat is er?’

Ik geef hem de brief.

‘Artikel blabla en artikel blablabla, is dit een veroordeling of zo? Heeft pap iets uitgespookt?’

‘Het autokerkhof is failliet,’ antwoord ik somber.

Alec begint te lachen. ‘Je meent het! Die ouwe Fransen heeft het weer strak geregeld. En moet pap daarvoor opdraaien?’

‘Daar moeten wij allemaal voor opdraaien,’ klinkt de nijldige stem van mam. Ze sjouwt een doos boodschappen de keuken in die ze hard op de tafel laat neerploffen.

Haar humeur verbetert er niet op als ik vraag: ‘Hoe dan? Moeten wij iets betalen of zo?’

Alec geeft me een tik tegen mijn achterhoofd. ‘Wat ben jij toch een stomme blonde deegsliert,’ sneert hij.

Mijn moeder negeert hem. ‘Ach, valt mee hoor,’ zegt ze boos tegen mij. ‘Nauwelijks. Alleen de huur maar. En de auto natuurlijk. Plus elektriciteit, verwarming, eten, kleren en o ja, voor ik het vergeet, het internet! Zodat jullie vader de hele dag idiote spelletjes kan spelen. En ons romantisch weekendje aan zee kunnen we ook vergeten. Zoiets kunnen we ons nu niet meer permitteren.’

Alec en ik staren haar aan. Ze wil duidelijk nog meer zeggen, maar haar stem blokkeert, dus begint ze maar woedend de inkopen in de kast te keilen.

Fase oranje. Mam doet normaal altijd heel zorgvuldig met de boodschappen.

Ik zie Alec er stilletjes vandoor gaan, de EarPods alweer in. Hij botst bijna op pap die vrolijk de keuken binnenzeilt.

Mijn vader kijkt altijd alsof er niets aan de hand is. Ook nu. Gezellig, zie ik hem denken. Hij is namelijk in één ding erg slecht: het begrijpen van lichaamstaal. Hij geeft mam een plagerige tik op de billen. ‘Hoi

schat! Ik heb honger als een paard, ga je bijna koken?’

Nee, kreun ik vanbinnen. Nee nee nee.

En of mam bijna kookt. De stoom komt zowat uit haar oren en pap merkt het niet eens.

3

Vandaag hou ik meer van mijn vader dan van mijn moeder. Omdat zij doet alsof ons gezin nu door zijn schuld in de problemen zit.

‘Je had allang een andere baan moeten nemen,’ riep ze, en ze vond ook dat hij lui, gemakzuchtig en onverantwoordelijk is en dat hij alleen aan zichzelf denkt.

Pap reageerde niet, hij stond maar naar die brief te gapen alsof daar iets in stond om terug te zeggen.

Vindt ze hem nu een loser? Daar lijkt het wel op. Niet eerlijk.

‘Hoe dacht je de rekeningen te betalen?’ beet ze hem ook nog toe. ‘Met Monopolygeld misschien? Met enkel mijn salaris redden we het echt niet, hoor.’

Staan we er echt zo rottig voor? En bestaat er niet zoiets als een werkloosheidsuitkering? Toch even opzoeken.

Zie je wel, daar heb je het, meer dan vijftigduizend resultaten, waarom heeft mam daar niet aan gedacht? Dankzij zo’n uitkering kan alles toch blijven zoals het is?

Gelukkig, want ik heb geen zin om wat dan ook te veranderen. Mijn leven is perfect. Van de spullen in mijn kamer wil ik bijvoorbeeld niets missen. We moeten ook gewoon op vakantie blijven gaan en naar de film en de schaatsbaan en zo. En cadeautjes meenemen naar verjaardagsfeestjes. En mijn ouders mogen niet uit elkaar gaan, nooit. Ze hoeven niet eens verliefd te zijn of zo, gewoon bij elkaar blijven en voldoende geld hebben, dat is genoeg om gelukkig te zijn.

Nu ik weet dat geld geen probleem meer is, kan ik zonder zorgen doorklikken naar iets leukers. Nieuwe filmpjes bijvoorbeeld.

Maar al na een paar minuten keer ik terug naar de zoekresultaten van daarnet. Wat staat daar? *Werkloos? Bereid je voor op een lager...*

Ik klik.

...*inkomen*, dat is het.

Ja, goed, daar moeten ze dan maar op letten bij het shoppen, dat ze niet de dure dingen kopen.

De tekst gaat nog verder: *Of beter nog, op een veel lager inkomen.*

Oké dan, ik geef me over.

Ik pak potlood en papier en begin aan een eigen besparingslijstje:

- *minder groenten*
- *niet iedere dag douchen*
- *kapper en tandarts uitstellen*
- *maandelijks museumbezoek schrappen*
- *stoppen met muziekschool*

Zo, dat moet toch wel honderd euro per maand opbrengen.

Alec zal het hier natuurlijk niet mee eens zijn. Als het aan hem ligt, dan ging hij elke dag naar de kapper. Alec is net als mam, altijd goed verzorgd en netjes. Goede smaak, die heb je of die heb je niet, beweert hij. Alec vindt van zichzelf dat hij bij de eerste groep zit en ik bij de tweede. Ik lijk op mijn vader, zeggen ze: haren en kleren in de war, vergeten tanden te poetsen, dat soort toestanden.

Aankloppen bij Alec heeft geen zin vanwege de EarPods, dus ik stap gewoon naar binnen. Hij staat voor de spiegel en smeert iets op zijn kin.

‘We moeten besparen, denk je niet? Nu papa werkloos is?’ Ik wapper met mijn lijst.

Daar gaan de EarPods weer. ‘Wat nu weer? Wat heb je daar?’ vraagt hij tegen zijn zin.

‘Een lijst met dingen die we anders moeten doen. Jij moet er ook eentje maken. Misschien hebben ze dan minder ruzie. Straks gaan ze ook nog uit elkaar, dan zitten we helemaal in de shit.’

‘Dingen die we anders moeten doen?’

‘Ja, nu pap werkloos is.’

‘O. Ja, goed idee, doe ik.’

‘Echt?’

‘Ja hoor, echt. Ga maar weg, als jij hier staat, dan begin ik er niet aan.’

‘Doe je het dan nu meteen?’

‘Waarom?’

‘Ik wil ze laten ophouden met ruziën.’

‘Door die lijstjes.’

‘Ja, dan zien ze dat het helemaal geen probleem hoeft te zijn als we deels van een uitkering gaan leven.’

Mijn broer houdt zijn hoofd schuin.

‘Jij bent zo’n goed mannetje,’ zegt hij stroperig. ‘Ik moet er een beetje van janken geloof ik, zo goed ben je.’

‘Doe het gewoon, oké?’

Wanneer het al een tijdje weer stil is in huis, krijg ik een bericht van Alec:

Wat we nu anders moeten doen: Alocs bucketlist! We laten Rico alleen nog derdehands kleren dragen. Hij krijgt geen lunchbox meer mee naar school, want hij is al zo vet. Zijn kamer verhuren we, hij kan ook wel op de bank slapen. 's Avonds gaat hij een paar uur in de snackbar werken. Daar mag hij de borden schoonlikken en het geld is voor zijn liefste broer, want zelf koopt hij alleen maar belachelijk kinderspeelgoed. Dag, lief mannetje!

Onder het bericht staat een foto van hem, grijnzend en met een duim in de lucht. Zelfs op zo’n stomme selfie ziet mijn broer eruit als een acteur. Met zijn donkere ogen, zwarte haar en witte tanden heeft hij alles waar meisjes dol op zijn.

Behalve humor.

Ik kopieer de foto om die stomme kop op een forum over bedplassen te plakken, maar zover komt het niet. De pagina over uitkeringen staat nog steeds open. Er zijn nog meer tips voor wie werkloos wordt. *Zoek een nieuwe baan*, bijvoorbeeld.

Een nieuwe baan. Moet pap gaan solliciteren? Ik zie hem al bij een of andere directeur zitten die hem allerlei vragen stelt, zoals in een quiz.

Nee, de andere kandidaten maken vast meer kans. Zelfs met Nijntje Memory verloor hij laatst nog van het dochtertje van de bureu.

Misschien weet ik iets beters...